

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17CoPr/5/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6721202312
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dušan Ďurian
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6721202312.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Dušana Ďuriana a sudcov JUDr. Zity Nagypálovej a JUDr. Ľubomíra Šablu, ako členov senátu, v spore žalobcu W. T., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom v A., č. XXX, proti žalovanému PPS Group a.s., IČO: 36011509, so sídlom v Detve, Tajovského č. 7, zastúpenému právnym zástupcom CREDIS Law s.r.o., IČO: 35955341, so sídlom v Bratislave, Radlinského č. 2, v mene ktorého pred súdom koná JUDr. Daniel Grigel, advokát a konateľ, o neplatnosť okamžitého skončenia pracovného pomeru a o náhradu mzdy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č.k. 13Cpr/5/2021-70 zo dňa 28.04.2022, ako súdu prvej inštancie, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e.**

Žalobca je **p o v i n n ý** nahradiť žalovanému trovy odvolacieho konania v rozsahu 100 %, do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o určení výšky trov odvolacieho konania žalovaného.

o d ô v o d n e n i e :

1. Stručný obsah napadnutého rozhodnutia (§ 393 ods. 2 prvá veta prvá rubrika Civilného sporového poriadku; ďalej len „C.s.p.“).

1.1 Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietol (prvý výrok) a žalobcovi uložil povinnosť nahradiť žalovanému trovy konania v rozsahu 100 % do 3 dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania (druhý výrok).

1.2 Z obsahu spisu a odôvodnenia napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie vyplýva, že žalobca sa žalobou podanou na súde prvej inštancie dňa 08.06.2021 domáhal určenia neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru zo dňa 06.05.2021, ďalej určenia, že pracovný pomer medzi žalobcom a žalovaným trvá, ďalej uloženia povinnosti žalovanému zaplatiť žalobcovi ušlú priemernú mesačnú mzdu s príslušenstvom od 28.01.2021 do opätovného nástupu do práce a náhradu mzdy v sume jeho priemerného zárobku aj s príslušenstvom za dni od 02.11.2020 do 13.11.2020, od 08.02.2021 do 15.02.2021, od 01.04.2021 do 30.04.2021 a od 01.05.2021 do 06.05.2021 a nakoniec uloženia povinnosti žalovanému zaplatiť žalobcovi odškodné za psychickú ujmu vo výške zákonného odstupného; súd prvej inštancie vychádzal pri rozhodovaní zo skutkového stavu zisteného vykonaným dokazovaním, podľa ktorého bol žalobca zamestnancom žalovaného na základe pracovnej zmluvy zo dňa 01.07.2016, ktorá bola dodatkom zo dňa 01.07.2017 predĺžená na dobu neurčitú; dňa 06.05.2021 doručil žalovaný žalobcovi oznámenie o okamžitom skončení pracovného pomeru podľa § 68 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce pre porušenie pracovnej disciplíny v dňoch 12.02.2021 a 08.04.2021; zamestnávateľ toto porušenie vyhodnotil ako závažné pri zohľadnení okolností, keď došlo k opakovanému porušeniu protipandemických opatrení v čase núdzového stavu, čím došlo k ohrozeniu na zdraví a živote ostatných

zamestnancov; súd prvej inštancie mal za to, že formálne podmienky skončenia pracovného pomeru boli naplnené, keď pracovný pomer bol ukončený písomne, dôvod okamžitého skončenia pracovného pomeru bol skutkovo vymedzený tak, že nie je zameniteľný s iným dôvodom, predmetné skončenie pracovného pomeru bolo riadne a včas zamestnancovi doručené do vlastných rúk (zo strany žalovaného bola dodržaná prekluzívna dvojmesačná lehota odo dňa, keď sa o dôvode pre okamžité skončenie dozvedel) a aj žaloba žalobcu bola podaná na súde prvej inštancie včas v lehote dvoch mesiacov odkedy mal pracovný pomer skončiť.

1.3 Súd prvej inštancie poukázal na to, že medzi základné povinnosti zamestnanca okrem iného patrí dodržiavanie právnych a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci; žalovaný upravil opatrenia súvisiace s ochorením Covid-19 príkazom GR č. 6/2020, s ktorými opatreniami boli všetci zamestnanci oboznámení bežným postupom, ako aj ďalšími usmerneniami, kde bolo zverejnené pre zamestnancov ako sa v jednotlivých situáciách správať; v dotknutom období boli vydané vyhlášky Úradu verejného zdravotníctva SR, a to vyhláška č. 47/2021, ktorá okrem iného nariaďovala všetkým zamestnávateľom zakázať vstup zamestnancom na pracoviská alebo do iných priestorov zamestnávateľa s výnimkou osôb, ktoré sa preukážu potvrdením o negatívnom výsledku RT-PCR testu alebo potvrdením o negatívnom výsledku antigénového testu na ochorenie Covid-19 nie starším ako 7 dní a vyhláška č. 11/2020, ktorou bolo nariadené všetkým osobám riadne prekrytie horných dýchacích ciest (nos a ústa) a to na verejnosti a v priestoroch interiérov budov; žalobca tvrdil, že nemal žiadnu povinnosť nosiť rúško a testovať sa na Covid-19, a preto ani zamestnávateľ to nemohol od zamestnanca požadovať ako podmienku pre výkon práce; súd prvej inštancie poukázal na to, že právomoc Úradu verejného zdravotníctva SR na prijímanie opatrení (formou vyhlášky) vyplýva z ustanovenia § 5 ods. 4 písm. k) zákona č. 355/2007 Z. z. pri ohrození verejného zdravia, ktorá situácia tu v čase posudzovaných skutkov bola; rozsah konkrétnych opatrení je vyjadrený v § 48 ods. 4 zákona č. 355/2007 Z. z., pričom vyhlášky Úradu verejného zdravotníctva SR odkazujú na konkrétne písmená citovaného zákona, v zmysle ktorých opatrenia boli vydané (§ 48 ods. 4 písm. r/ zákona č. 355/2007 Z. z.); uvedené povinnosti predpokladá samotný zákon, ktorým sa obmedzujú základné práva a slobody (napríklad sloboda súkromia a telesnej integrity), pričom vyhlášky Úradu verejného zdravotníctva SR len konkretizujú povinnosti fyzických osôb pri konkrétnych činnostiach a na vymedzených miestach a teda samotné nezavádzajú obmedzenia; pokiaľ žalobca namietal, že základné práva možno obmedziť iba zákonom, súd prvej inštancie bol toho názoru, že takéto obmedzenie môže byť aj vo vyhláške, ktorá je vydávaná na základe zákona a má jasný zákonný základ; vychádzajúc z prezumpcie ústavnosti je potrebné považovať opatrenia Úradu verejného zdravotníctva SR vo forme vyhlášok za platné a záväzné, ktoré je povinný každý dodržiavať, pokiaľ v predpísanom konaní nie sú vyhlásené za protiústavné; súd prvej inštancie skonštatoval, že dňa 08.12.2021 Ústavný súd SR vydal nález sp. zn. PL. ÚS 4/2021, v ktorom okrem iného vyslovil neústavnosť zákonného ustanovenia § 48 ods. 4 písm. aa) zákona č. 355/2007 Z. z., ktoré podmieňovalo vstup zamestnanca na prevádzku potvrdením o negatívnom výsledku testu; súd prvej inštancie preto pri posudzovaní okamžitého skončenia pracovného pomeru neposudzoval skutkový stav, ktorý nastal u žalobcu v dňoch 12.02.2021 a 08.04.2021 v súvislosti s tým, že v týchto dňoch odmietol predložiť potvrdenie o negatívnom výsledku RT-PCR testu, ale posudzoval náležitosti okamžitého skončenia pracovného pomeru len z hľadiska toho, že sa v uvedených dňoch žalobca pohyboval na pracovisku bez prekrytia horných dýchacích ciest, keďže v tejto časti predmetného ustanovenia zákona č. 355/2007 Z. z. nebolo konštatované, že nie je v súlade s Ústavou SR; žalovaný bol oprávnený požadovať od žalobcu ako zamestnanca dodržiavanie opatrenia, a to riadneho prekrytia horných dýchacích ciest (nos a ústa) preventívnymi ochrannými pomôckami, ktorými sú rúško, resp. respirátor, pričom z tohto preventívneho opatrenia vychádzali aj prijaté vnútropodnikové opatrenia žalovaného, ktoré bol žalobca povinný dodržiavať; pokiaľ žalovaný svojim konaním pri vstupe do zamestnania v dňoch 12.02.2021 a 08.04.2021 odmietol používanie ochranných prostriedkov na prekrytie horných dýchacích ciest, zamestnávateľ bol oprávnený zakázať mu vstup do svojich priestorov za účelom ochrany verejného zdravia (zdravia ostatných zamestnancov spoločnosti); žalovaný žalobcovi udelil náhradné voľno bez náhrady mzdy, pričom tento postup bol u zamestnávateľa prijatý po dohode s odborovou organizáciou v súlade s ustanovením § 141 ods. 3 písm. b) Zákonníka práce; žalovaný týmto postupom splnil podmienku dobrovoľnosti plnenia protipandemických opatrení, kedy zamestnanec mal možnosť rozhodnúť sa, že splní predpísané preventívne bezpečnostné opatrenia na pracovisku a bude sa tak môcť zúčastňovať pracovného procesu, za čo mu patrí riadna mzda; v prípade, že sa zamestnanec rozhodne neplniť tieto opatrenia, zamestnávateľ eviduje jeho neprítomnosť na pracovisku ako udelené pracovné voľno, avšak z dôvodov na strane zamestnanca, pričom mu nepatrí nárok na náhradu mzdy; žalobca ako

zamestnanec nenaplnil podmienky možnosti vstupu do zamestnania a uvedené nemožno hodnotiť ako prekážku na strane zamestnávateľa ako sa dožadoval žalobca; súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že konanie žalobcu v dňoch 12.02.2021 a 08.04.2021, keď sa na pracovisku pohyboval bez prekrytia horných dýchacích ciest, naplnilo znaky porušenia pracovnej disciplíny a to na úseku ochrany bezpečnosti a zdravia pri práci; súd prvej inštancie sa stotožnil s postupom zamestnávateľa, ktorý označil toto porušenie pracovných povinností za závažné, pretože k nemu došlo zo strany žalobcu opakovane a za závažnej situácie spojenej s ohrozením verejného zdravia pri pandémii Covid-19; žalobca aj v konaní pred súdom prvej inštancie prezentoval názor, že prijaté opatrenia proti pandémii Covid-19 nie je potrebné rešpektovať, pričom poukázal aj na postoj vzdelaných a neúplatných imunológov, ktorých však bližšie nekonkretizoval; z postoja žalobcu vyplýva, že nemienil upustiť od svojho správania, čím by opakovane porušoval pracovnú disciplínu; týmto konaním žalobcu dochádzalo k ohrozovaniu udržania poriadku a disciplíny na pracovisku, pretože ľudia zvlášť citlivo posudzovali takéto porušovanie opatrení a pociťovali ohrozovanie vlastného zdravia; okrem toho správanie žalobcu bolo potrebné zamedziť aj pre zabezpečenie riadneho chodu prevádzky žalovaného; žalobcovi bola zo strany žalovaného ponúknutá možnosť pri nenosení prekrytia horných dýchacích ciest, aby zostal doma na neplatenom voľne; žalobca to však nerešpektoval a opakovane sa vo vyššie uvedených dňoch domáhal vstupu na pracovisko bez rešpektovania opatrení; za daného stavu vyhodnotil súd prvej inštancie porušenie pracovnej disciplíny zo strany žalobcu ako závažné, preto žalovaný oprávnene pristúpil k okamžitému skončeniu pracovného pomeru so žalobcom, na základe čoho nie je žaloba žalobcu dôvodná.

1.4 Súd prvej inštancie žalobu žalobcu zamietol aj v časti ostatných mzdových nárokov súvisiacich jednak s neplatným rozviazaním pracovného pomeru, ako aj pred okamžitým skončením pracovného pomeru, keďže v časti nárokov na náhradu mzdy za obdobie, ktoré bolo žalovaným evidované ako pracovné voľno bez náhrady mzdy, nárok žalobcu nie je dôvodný, keďže sa oprávnene jednalo o evidenciu času neprítomnosti žalobcu v zamestnaní ako udelenie pracovného voľna bez náhrady mzdy; súd prvej inštancie žalobu zamietol aj v časti uplatneného odškodného za psychickú ujmu, keďže žalobca nebol v konaní úspešný ohľadne neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru.

1.5 Súd prvej inštancie rozhodol podľa ustanovení § 68 ods. 1 písm. b) a ods. 2, § 70, § 77, § 141 ods. 3 písm. b), § 146 ods. 1, § 148 ods. 1 Zákonníka práce a čl. 2 ods. 2, čl. 12 ods. 1, čl. 13 ods. 1 Ústavy SR a čl. 1 ods. 1 a 2 ústavného zákona č. 227/2002 Z. z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu, ďalej podľa § 6 ods. 1, § 12 ods. 1 a 2 zákona č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci v znení neskorších predpisov, podľa § 4 ods. 1 písm. g), § 5 ods. 4 písm. k), § 48 ods. 4 písm. r), § 48 ods. 4 písm. aa) zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia v znení neskorších predpisov a § 1 vyhlášky 11/2020 Úradu verejného zdravotníctva SR; o trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 2 C.s.p. a plne úspešnému žalovanému priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Podstatné zhrnutie skutkových tvrdení a právnych argumentov strán v odvolacom konaní (§ 393 ods. 2 prvá veta druhá rubrika C.s.p.).

2.1 Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal žalobca včas odvolanie zo dňa 25.05.2022 (č.l. 98-99 spisu); rozsudok súdu prvej inštancie napadol v celom rozsahu; uplatnil odvolacie dôvody a vyjadril názor, že neboli splnené procesné podmienky (§ 365 ods. 1 písm. a/ C.s.p.), súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom porušil jeho právo na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b/ C.s.p.) a napadnutý rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ C.s.p.); uviedol, že v napadnutom rozsudku sú odôvodnené nezmyselné opatrenia zamestnávateľa; poukázal na to, že on sa nedopustil závažného porušenia pracovnej disciplíny a mal za to, že právo je na jeho strane; opatrenia, ktoré vydával zamestnávateľ boli nesystematické a bolo to celé „divadelné predstavenie“, nakoľko, keď šiel vedúci okolo rúško si nasadil a potom ho celý deň nemal; okrem toho vo veľkej hale, kde pracoval, bol vždy dodržiavaný dvojmetrový odstup; povinnosť prekryvať horné dýchacie cesty nevyplýva zo žiadneho platného právneho predpisu a za odmietnutie ich prekrytia nemožno žalobcu akokoľvek sankcionovať; neumožnenie vstupu do budovy zamestnávateľom bolo protiprávnym konaním; ďalej poukázal, že testovanie ako odber biologického materiálu sa realizuje podľa medicínskych postupov, ktorým Covid-19 testovanie nezodpovedá; súd prvej inštancie sa v rozsudku nevysporiadal s dokumentom Národného inšpektorátu práce, ktorý žalobca predložil ani s Príkazom

Generálneho riaditeľa č. 6/2020; podľa čl. 2 Ústavy SR nemožno nikoho nútiť, aby konal niečo, čo neukladá zákon, a preto testovanie na Covid-19 nemohol zamestnávateľ požadovať ako podmienku pre výkon práce; súd prvej inštancie sa nezaoberal, či bol aj materiálne naplnený dôvod, aby bol so žalobcom okamžite skončený pracovný pomer a zameral sa len na to, či rúško nosil alebo nenosil; žalobca uviedol, že pri ohrození verejného zdravia druhého stupňa Úrad verejného zdravotníctva SR podáva návrhy na režimové opatrenia, nie je však oprávnený ich sám prijímať; vydávaním opatrení bol Úradom verejného zdravia SR porušený zákon, čo súvisí s nedostatkom vecnej pôsobnosti úradu na ich vydávanie a právnou formou opatrení; Úrad verejného zdravotníctva SR nepatrí medzi ústredné orgány štátnej správy, avšak súd prvej inštancie mu svojím rozhodnutím tento status priznal, nakoľko jeho rozhodnutia považuje za právoplatné; žalobca poukázal na to, že na prijímanie opatrení na riešenie krízovej situácie a jej následkov sa uplatňuje ústavný zákon č. 227/2002 Z. z., zákon č. 387/2002 Z. z. a zákon č. 42/1994 Z. z., nie však jednotlivé ustanovenia zákona č. 355/2007 Z. z.; súd prvej inštancie sa opierať aj o ustanovenie § 146 ods. 1 Zákonníka práce; ochrana zamestnancov sa nemôže opierať o neplatné právne predpisy a tiež je nemožné aplikovať predpisy nižšej sily na okamžité skončenie pracovného pomeru a zamietnutie žaloby; žiadne zo súdom prvej inštancie uvedených tvrdení neodôvodňuje podmienku na použitie inštitútu okamžitého skončenia pracovného pomeru v zmysle § 68 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce; vyhodnotenie súdu prvej inštancie, že toto porušenie je závažné, pretože k nemu došlo zo strany zamestnanca opakovane a pri pandémie, nemá oporu v zákone; odôvodnenie pôsobnosti na vydávanie opatrení v čase mimoriadnej situácie a núdzového stavu pri ohrození verejného zdravia druhého stupňa podľa § 48 ods. 4 zákona č. 355/2007 Z. z. možno považovať za prekročenie rozsahu pôsobnosti Úradu verejného zdravotníctva SR, ktoré spôsobuje nezákonnosť opatrení v podobe vyhlášok, s čím sa stotožnila aj Generálna prokuratúra SR prostredníctvom upozornenia generálnej prokuratúry na nezákonný postup Úradu verejného zdravotníctva SR; zákon nemôže splnomocniť orgán výkonnej moci na vydanie predpisu nižšej právnej sily, ktorý by určoval medze základných práv a slobôd; v zmysle čl. 51 ods. 2 Ústavy SR možno v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu obmedziť základné práva a slobody iba na základe ústavného zákona; vzhľadom na uvedené žalobca navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

2.2 Žalovaný vo vyjadrení zo dňa 11.07.2022 (č.l. 125-127 spisu) k odvolaniu žalobcu prostredníctvom svojho právneho zástupcu uviedol, že súd prvej inštancie sa v rozsudku riadne vysporiadal s namietanou platnosťou protipandemických opatrení, pričom správne poukázal na to, že právomoc Úradu verejného zdravotníctva SR na prijímanie opatrení formou vyhlášky vyplýva z ustanovenia § 5 ods. 4 písm. k) zákona č. 355/2007 Z. z. a rozsah konkrétnych opatrení je vyjadrený v ustanovení § 48 ods. 4 písm. r), z) tohto zákona; okrem toho v novom ustanovení § 59b zákona č. 355/2007 Z. z. sa vyslovene ustanovilo, že opatrenia Úradu verejného zdravotníctva SR sa nariaďujú všeobecne záväzným právnym predpisom označeným ako vyhláška; vyhlášky Úradu verejného zdravotníctva SR, v ktorých sú zakotvené povinnosti, sú tak vydávané na základe zákona a majú zákonný základ; obmedzenie základných práv tak možno urobiť aj vyhláškou; súd prvej inštancie vychádzal aj z prezumpcie ústavnosti, z ktorej vyplýva, že opatrenia Úradu verejného zdravotníctva SR vydané vo forme vyhlášok je potrebné považovať za platné a záväzné, pokiaľ v predpísanom konaní nie sú vyhlásené za protiústavné; pokiaľ žalobca vychádzal z názoru Generálnej prokuratúry SR, žalovaný uviedol, že táto nemá právomoc vyhlásiť vyhlášky Úradu verejného zdravotníctva SR za protiústavné a v danej veci nie je relevantné ani vyjadrenie Národného inšpektorátu práce a iné všeobecné analýzy, ktoré mal žalobca založiť do spisu; v danom prípade nedošlo len k porušeniu vyhlášok Úradu verejného zdravotníctva SR, ale aj interného predpisu zamestnávateľa, t.j. príkazu generálneho riaditeľa č. 6/2020 (Opatrenia súvisiace s ochorením koronavírusom COVID-19 podľa aktuálnej epidemiologickej situácie), v ktorom bola stanovená povinnosť nosenia prekrytia horných dýchacích ciest, a s ktorým bol žalobca preukázateľne oboznámený; podľa § 6 ods. 1 zákona č. 124/2006 Z. z. je zamestnávateľ v záujme zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci povinný vydávať vnútorné predpisy, pravidlá o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a dávať pokyny na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci; žalovaný mal ako zamestnávateľ povinnosť reagovať na pandémiu a zaviesť potrebné opatrenia; ak by aj Ústavný súd SR rozhodol o protiústavnosti vyhlášok Úradu verejného zdravotníctva SR, žalobca by stále porušil interný predpis žalovaného a teda stále by šlo o porušenie pracovnej disciplíny zo strany žalobcu, za ktoré mal žalovaný v kontexte ďalších okolností právo okamžite ukončiť pracovný pomer; žalovaný sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, ktorý vyhodnotil, že porušenie pracovnej disciplíny je závažné, pretože k nemu došlo zo strany žalobcu opakovane a v čase núdzového stavu v súvislosti s ohrozením verejného zdravia pri pandémie COVID-19; paradoxom je, že žalobca z titulu výkonu svojej práce

bezprostredne pri vykonávaní práce ako pracovnú pomôcku používal ochranu horných dýchacích ciest, avšak v spoločných priestoroch toto odmietal z dôvodu údajného ohrozenia svojho zdravia; žalobca nemienil upustiť od svojho správania, čím by naďalej dochádzalo k porušovaniu pracovnej disciplíny, a preto ani nemal žalovaný inú možnosť ako okamžite skončiť pracovný pomer; žalovaný na pracovisku ponúkal žalobcovi vykonať bezplatne test na ochorenie COVID-19, ponúkol mu prostriedky na ochranu horných dýchacích ciest, čo žalobca opakovane odmietol; žalovaný ponúkol žalobcovi možnosť pri nenosení prekrytia horných dýchacích ciest a pri netestovaní, zostať doma na neplatenom voľne, čo však žalobca nerešpektoval a opakovane sa domáhal vstupu na pracovisko bez rešpektovania opatrení; v priebehu konania sa postupne preukázalo, že žalovaný pri okamžitom skončení pracovného pomeru postupoval v súlade so Zákonníkom práce a splnil všetky požadované formálne aj materiálne náležitosti; vzhľadom na to, že žalovaný zamestnáva 700 zamestnancov bolo potrebné situáciu neodkladne riešiť, aby nedochádzalo k ohrozovaniu ďalších zamestnancov; výnimočnosť situácie, ktorá odôvodňovala použitie okamžitého skončenia pracovného pomeru je daná okolnosťami, za akých k porušeniu pracovnej disciplíny došlo a to opakované nerešpektovanie pokynov zamestnávateľa, absencia nápravy, zodpovednosť zamestnávateľa a možné riziká vo vzťahu k ostatným zamestnancom, ako aj skutočnosť, že k porušeniu pracovnej disciplíny došlo v čase núdzového stavu v súvislosti s ohrozením verejného zdravia pri pandémii COVID-19; vzhľadom na uvedené žalovaný navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalobcu zaviazal na náhradu odvolacieho konania.

2.3 Žalobca v odvolacej replike zo dňa 03.08.2022 (č.l. 135 spisu) uviedol, že trvá na podanom odvolaní, keďže súd prvej inštancie sa nevysporiadal s platnosťou opatrení proti pandémii; nestotožnil sa s názorom súdu prvej inštancie, že obmedzenie základných práv nemusí byť vykonané len zákonom, pretože tento názor vyvrátil Ústavný súd SR; poznámka súdu prvej inštancie, že o protiústavnosti vyhlášok mohol rozhodnúť Ústavný súd SR nie je na mieste, nakoľko sa to stalo; žalobca vychádzal z názoru Generálnej prokuratúry SR, ktorá vyjadrila svoj názor vo forme upozornenia na nezákonný postup Úradu verejného zdravotníctva SR; pokiaľ žalovaný poukazuje na to, že iba Ústavný súd SR má právomoc vyhlásiť vyhlášky Úradu verejného zdravotníctva SR za protiústavné, žalobca poukazuje na to, že tak aj urobil; súd prvej inštancie nepovažoval za relevantné analýzy žalobcu, ktoré však boli výpiskami z nálezu Ústavného súdu SR; čo sa týka Príkazu generálneho riaditeľa č. 6/2020, v tomto bolo základnou podmienkou meranie telesnej teploty, prílohy k tomuto príkazu robil jeho podriadený a neboli v súlade so zákonmi; žalobca prišiel do práce vždy zdravý a preukazoval to čestným prehlásením; uviedol, že žiada o znalecké dokazovanie, ktoré prinesie nepravdivosť tvrdení zamestnávateľa a biológov; na záver dodal, že bol prepustený na základe dohadov Úradu verejného zdravotníctva SR, ktorý vo svojich vyhláškach vydával príkazy odporujúce lekárskej etike.

3. Dôkazy vykonané v odvolacom konaní a ich vyhodnotenie (§ 393 ods. 2 prvá veta tretia rubrika C.s.p.)

3.1 V prejednávanej spore nevykonali odvolací súd v odvolacom konaní žiadne dôkazy a pri rozhodovaní bol viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 C.s.p.).

4. Zistený skutkový stav a právne posúdenie veci s prípadným odkazom na ustálenú rozhodovaciu prax (§ 393 ods. 2 prvá veta štvrtá rubrika C.s.p.).

4.1 Krajský súd, funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní podľa § 34 C.s.p., preskúmal vec bez potreby nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 C.s.p. len v rozsahu odvolania podľa § 379 C.s.p. a z dôvodov vymedzených v odvolaní podľa § 380 ods. 1 C.s.p. a rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o zamietnutí žaloby (prvý výrok) a vo výroku o trovách konania (druhý výrok) podľa § 387 ods. 1 C.s.p. ako vecne správny potvrdil.

4.2 Podľa § 387 ods. 1 C.s.p., odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

4.3 Uznesením č.k. 17CoPr/5/2022-141 zo dňa 04.10.2022 vyzval odvolací súd žalobcu a žalovaného, aby sa v lehote 10 dní od doručenia tohto uznesenia vyjadrili k možnému použitiu ustanovenia § 250b ods. 1 a 5 Zákonníka práce v znení účinnom v období od 04.04.2020 do 14.11.2021 v prejednávanej spore; v odôvodnení uznesenia uviedol, že súd prvej inštancie v rámci právneho posúdenia veci podľa odôvodnenia napadnutého rozsudku uvedené zákonné ustanovenie neaplikoval; pri aplikácii uvedených ustanovení odvolacím súdom sa jedná o iné právne posúdenie veci, preto v zmysle § 382 C.s.p.

majú strany právo vyjadriť sa k možnému použitiu týchto ustanovení v odvolacom konaní; predmetné uznesenie doručil odvolací súd žalobcovi dňa 10.10.2022 (č.l. 151 spisu) a právnenému zástupcovi žalovaného dňa 05.10.2022 (č.l. 149 spisu); žalobca vo vyjadrení zo dňa 18.10.2022 (č.l. 162 spisu) k výzve odvolacieho súdu uviedol, že zmeny v Zákonníku práce boli účelové a aktualizované od 08.04.2020; vláda označila testovanie na Covid-19 za dobrovoľné, čiže nebolo nijakým právnym aktom nariadené, a preto zo zákona nikto test absolvovať nemusí; v právnom poriadku nie je ustanovená žiadna zákonná povinnosť na podrobenie sa povinnému testovaniu, a teda to nemôže byť dôvodom na odopretie vstupu na pracovisko; ak zamestnanec test nepredloží, nie je to prekážka v práci na strane zamestnanca; ak by bola zamestnancovi nariadená karanténa, zamestnávateľ je povinný ospravedlniť neprítomnosť zamestnanca v práci podľa § 141 ods. 1 Zákonníka práce; zo strany verejných činiteľov, orgánov verejnej moci, či iných subjektov, bol a je vyvíjaný nátlak na občanov cez rôzne nepriame hrozby (strata príjmu, nevzniknutie nároku na karanténnu PN) a zamestnávateľa sa snažia podmieňovať výkon zamestnania negatívnym testom; zamestnávateľ nesmie posudzovať ako nesplnenie povinnosti ak zamestnanec odmietne splniť pokyny, ktoré sú v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi alebo s dobrými mravmi; práca žalobcu spočívala vo veľkej hale pri stroji a odstupy ostatných zamestnancov boli viac ako dva metre; zo strany zamestnávateľa išlo o nesprávne vyhodnotenie situácie a porušenie základných ľudských práv žalobcu, ktoré môžu byť obmedzené len ústavným zákonom; žalovaný vo vyjadrení zo dňa 14.10.2020 (č.l. 153 spisu) k výzve odvolacieho súdu uviedol, že na dané skutkové okolnosti prípadu nie sú podľa jeho názoru použiteľné v danom čase platné a účinné ustanovenia § 250b Zákonníka práce; žalovaný poukázal aj na závery rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17CoPr/1/2022 zo dňa 28.09.2022, v ktorom odvolací súd v obdobnej právnej veci rozsudok súdu prvej inštancie vo veci samej ako vecne správny potvrdil; vyjadrenia žalobcu a žalovaného doručil odvolací súd stranám vzájomne na vedomie.

4.4 Odvolací súd preskúmal všetky podstatné odvolacie námietky žalobcu ako aj predchádzajúce konanie spolu s napadnutým rozsudkom súdu prvej inštancie a udáva, že sa stotožňuje so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie vo vzťahu k zamietnutiu žaloby žalobcu, v tomto smere si osvojuje dôvody napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie (okrem nesprávneho vyhodnotenia neuplynutia dvojmesačnej prekluzívnej lehoty v zmysle § 68 ods. 2 Zákonníka práce vo vzťahu k závažnému porušeniu pracovnej disciplíny zo dňa 12.02.2021) a na tieto v tomto rozsahu poukazuje; na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku a reagujúc na odvolacie dôvody odvolací súd udáva, že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktoré aplikoval správne ustanovenie právneho predpisu a súčasne vec správne právne posúdil (okrem plynutia prekluzívnej lehoty vo vzťahu k porušeniu pracovnej disciplíny zo dňa 12.02.2021 a opomenutia aplikácie ustanovenia § 250b ods. 1 a 5 Zákonníka práce v znení účinnom v období od 04.04.2020 do 14.11.2021); z dôvodu, že odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný (§ 379 C.s.p.; § 380 C.s.p.), pri posudzovaní veci sa zaoberal len námietkami uvedenými v odvolaní a procesným postupom súdu prvej inštancie, ktorý predchádzal vydaniu napadnutého rozsudku z hľadiska, či došlo k vadám, ktoré sa týkajú procesných podmienok (§ 380 ods. 2 C.s.p.).

4.5.1 Odvolanie žalobcu nie je dôvodné. Pre rozhodnutie odvolacieho súdu o podanom odvolaní bol postačujúci skutkový stav veci, ako ho zistil súd prvej inštancie, z ktorého pri rozhodovaní vychádzal aj odvolací súd (§ 383 C.s.p.); pre rozhodnutie odvolacieho súdu o podanom odvolaní tak nebolo v tomto rozsahu potrebné opakovať ani dopĺňať dokazovanie (§ 384 C.s.p.); zo skutkových zistení súdu prvej inštancie vyplýva, že žalobca (zamestnanec) sa žalobou podanou na súde prvej inštancie domáhal voči žalovanému (zamestnávateľovi) určenia neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru zo dňa 06.05.2021 a určenia, že tento pracovný pomer medzi žalobcom a žalovaným trvá, ďalej uloženia povinnosti žalovanému zaplatiť žalobcovi ušlú priemernú mesačnú mzdu s príslušenstvom od 28.01.2021 do opätovného nástupu do práce a náhradu mzdy v sume jeho priemerného zárobku aj s príslušenstvom za dni 02.11.2020 až 13.11.2020, 08.02.2021 až 15.02.2021, 01.04.2021 až 30.04.2021, 01.05.2021 až 06.05.2021 a uloženia povinnosti žalovanému zaplatiť zamestnancovi odškodné za psychickú ujmu vo výške zákonného odstupného; žalobca bol zamestnancom žalovaného na základe pracovnej zmluvy zo dňa 01.07.2016 v znení jej dodatkov s dohodnutým druhom práce „horizontkár NC“ a to na dobu neurčitú; dňa 06.05.2021 žalovaný doručil žalobcovi oznámenie o okamžitom skončení pracovného pomeru z dôvodu závažného porušenia pracovnej disciplíny (§ 68 ods. 1 písm. b/ Zákonníka práce) v dňoch 12.02.2021 a 08.04.2021, kedy sa žalobca na pracovisku pohyboval bez prekrytia horných dýchacích ciest (t.j. bez použitia rúška, respirátora bez výdychového ventilu, šálu alebo šatky), čím porušil ustanovenie § 1 vyhlášky č. 11/2020 Úradu verejného zdravotníctva SR, ktorou sa

nariaďujú opatrenia pri ohrození verejného zdravia k povinnosti prekrytia horných dýchacích ciest (od 22.03.2021 je to ustanovenie § 2 vyhlášky č. 133/2021 Úradu verejného zdravotníctva SR, ktorou sa nariaďujú opatrenia pri ohrození verejného zdravia k povinnosti prekrytia horných dýchacích ciest), ako aj Príkaz GR č. 6/2020 - Opatrenia súvisiace s ochorením koronavírusom COVID-19 podľa aktuálnej epidemiologickej situácie.

4.5.2 V období posudzovaného skutku (08.04.2021), na základe ktorého zamestnávateľ so zamestnancom okamžite skončil pracovný pomer, bol na území Slovenskej republiky vyhlásený vládou SR núdzový stav a to uznesením č. 587 zo dňa 30.09.2020 s účinnosťou od 01.10.2020 z dôvodu celosvetovej pandémie Covid-19, ktorý bol predĺžený ďalšími dvomi uzneseniami č. 315/2020 zo dňa 11.11.2020 a č. 160/2021 zo dňa 17.03.2021 až do 14.05.2021; postup vlády SR v súvislosti s vyhlásením núdzového stavu a následného predĺženia núdzového stavu bol predmetom prieskumu Ústavného súdu SR, ktorý konštatoval, že tento bol v súlade s ústavou (nález Ústavného súdu SR sp. zn. PL.ÚS 22/2020 zo dňa 14.10.2020 a sp. zn. PL.ÚS 2/2021 zo dňa 31.03.2021); odvolací súd uvádza, že konkrétne opatrenia pri ohrození verejného zdravia nariaďoval Úrad verejného zdravotníctva SR podľa § 5 ods. 4 písm. k) zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov formou opatrení a vyhlášok; v uzneseniach sp. zn. PL. ÚS 10/2021 a sp. zn. PL. ÚS 11/2021, ktorými prijal Ústavný súd SR na ďalšie konania návrhy týkajúce sa prieskumu ústavnosti vyhlášok úradu verejného zdravotníctva ku karanténym opatreniam po vstupe na územie Slovenskej republiky ústavný súd konštatoval, že v súvislosti s tzv. pandemickou normotvorbou na úseku verejného zdravotníctva treba považovať Úrad verejného zdravotníctva SR za ústredný orgán štátnej správy a to aj napriek tomu, že nepatrí medzi ústredné orgány štátnej správy vymenované v zákone č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov; k osobitnej právomoci Úradu verejného zdravotníctva SR vydávať všeobecne záväzné právne predpisy formou vyhlášok sa vyjadroval Ústavný súd SR v náleze sp. zn. PL. ÚS 8/2021 zo dňa 01.12.2021, v ktorom v súlade so svojou predošlou rozhodovacou činnosťou potvrdil, že Úrad verejného zdravotníctva SR a regionálne úrady verejného zdravotníctva sú podľa § 3 ods. 1 písm. b) a c) zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia orgánmi verejného zdravotníctva, čo je v zmysle § 1 písm. f) zákona č. 355/2007 Z. z. legislatívnou skratkou pre „orgány štátnej správy na úseku verejného zdravotníctva“, teda ide o orgány štátnej správy a sú vybavené právomocou na vydávanie právnych aktov a to pokiaľ ide o vydávanie všeobecne záväzných právnych predpisov na základe článku 123 Ústavy SR; Úrad verejného zdravotníctva SR je podľa ústavného súdu dekoncentrovaný orgán štátnej správy s pôsobnosťou pre celé územie SR, ktorý je v pozícii nepriamej podriadenosti ministra zdravotníctva, avšak ako integrálna súčasť štruktúry výkonnej moci s tým, že zverenie kompetencie nariaďovať vyhlášky úradu verejného zdravotníctva je vecou koncepcie verejného zdravotníctva, ktorú určuje demokratický zákonodarca; názor, že Úrad verejného zdravotníctva SR aj regionálne úrady verejného zdravotníctva sú orgánmi štátnej správy oprávnenými vydávať všeobecne záväzné právne predpisy je vyjadrený aj v náleze Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 4/2021 zo dňa 08.12.2021 (bod 130) v znení, že zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia v znení novely účinnej od 15.10.2020 uskutočnenej zákonom č. 286/2020 Z. z. umožňuje druhové opatrenia nariaďiť i všeobecne záväzným právnym predpisom, t.j. vyhláškou ministerstva, úradu verejného zdravotníctva alebo regionálneho úradu verejného zdravotníctva a v tomto prípade ide o delegovanú normotvorbu orgánu verejného zdravotníctva vo vzťahu ku všetkým opatreniam podľa § 12 a § 48 ods. 4 zákona č. 355/2007 Z. z.; charakter všeobecne záväzného predpisu získali podľa nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 8/2021 zo dňa 01.12.2021 aj opatrenia úradu verejného zdravotníctva a regionálnych úradov verejného zdravotníctva vydané pred 15.10.2020 a to nadobudnutím účinnosti § 63l zákona č. 355/2007 Z. z., zmyslom ktorého bolo vyhnúť sa prerušeniu kontinuity účinkov opatrení úradu verejného zdravotníctva a regionálnych úradov verejného zdravotníctva vydané počas pandémie COVID-19 (bod 104 nálezu).

4.5.3 Vyhláškou č. 11/2020 Úradu verejného zdravotníctva SR účinnou od 30.10.2020 (zverejnená vo Vestníku vlády Slovenskej republiky v čiasťke 11 vydanéj 29.10.2020) bolo všetkým osobám nariadené za účelom riadneho prekrytia horných dýchacích ciest (nos a ústa) používať preventívne ochranné pomôcky, ktorými sú rúško, respirátor bez výdychového ventilu, šál alebo šatka a to na verejnosti v exteriéroch, v priestoroch interiérov budov alebo v prostriedkoch verejnej dopravy; takáto povinnosť sa nevzťahovala iba na takého zamestnanca, ktorý sa nachádzal vo vnútornom pracovisku sám; Vyhláškou č. 133/2021 Úradu verejného zdravotníctva SR účinnou od 22.03.2021 (zverejnená vo Vestníku vlády Slovenskej republiky v čiasťke 51 vydanéj 19.03.2021), na ktorú zamestnávateľ v okamžitom skončení

pracovného pomeru poukázal, bolo všetkým osobám nariadené riadne prekrytie horných dýchacích ciest (nos a ústa) použitím respirátora na verejnosti vo všetkých priestoroch interiérov budov a prostriedkoch verejnej dopravy; takáto povinnosť sa z hľadiska prejednávaného sporu nevzťahovala iba na zamestnanca, ktorý sa nachádzal na vnútornom pracovisku sám (čo nebolo v prejednávanom sporu tvrdené a ani nevyplývalo z dokazovania); použitie respirátora bolo možné v zákonom stanovených prípadoch nahradiť použitím inej preventívnej ochrannej pomôcky, a to použitím rúška, šálu alebo šatky; odvolací súd k uvedenému dodáva, že z materiálneho (obsahového) hľadiska nebol pre prejednávaný vec medzi predmetnými vyhláškami rozdiel.

4.5.4 Odvolací súd osobitne poukazuje na skutočnosť, že pokiaľ žalobca argumentoval, že ústavný súd rozhodol o neústavnosti vyhlášok úradu verejného zdravotníctva, je potrebné uviesť, že ústavný súd SR v náleze sp. zn. PL. ÚS 4/2021 zo dňa 08.12.2021 rozhodol (pre účely prejednávaného sporu) o rozpore ustanovenia § 4 ods. 1 písm. g) a § 48 ods. 4 písm. aa) zákona č. 355/2007 Z. z. s ústavou, pričom vyhláška č. 133/2021 Úradu verejného zdravotníctva SR bola vydaná na základe § 5 ods. 4 písm. k) v spojení s § 48 ods. 4 písm. r) zákona č. 355/2007 Z. z., preto uvedený nález nemal na prejednávaný spor vplyv, akého sa domáhal žalobca.

4.5.5 Žalovaný vydal dňa 16.07.2020 príkaz GR č. 6/2020 obsahujúci opatrenia súvisiace s ochorením koronavírusom COVID-19 podľa aktuálnej epidemiologickej situácie, ktorého cieľom bolo špecifikovať opatrenia naviazané na opatrenia Úradu verejného zdravotníctva SR v súvislosti s ochorením koronavírusom COVID-19, ktoré bolo potrebné dodržiavať v areáli zamestnávateľa; žalovaný rozdelil areál do štyroch farebných zón: zelená, žltá, oranžová a červená s tým, že informácia o aktuálnej farebnej zóne sa bude nachádzať pri vstupe do areálu PPS Group, a.s. a v závislosti od farieb zón boli uložené povinnosti druhovo zaradeným pracovníkom; pohyb s prekrytými hornými dýchacími cestami nebol nariadený v zelenej zóne, ale v žltej zóne sa museli pracovníci pohybovať s prekrytými hornými dýchacími cestami pri kontakte do vzdialenosti dvoch metrov, v oranžovej zóne bola povinnosť prekryť horné dýchacie cesty vo vnútorných priestoroch a v červenej zóne vo všetkých priestoroch spoločnosti.

4.5.6 Súd prvej inštancie posudzoval oprávnenie zamestnávateľa zamedziť žalobcovi vstup na pracovisko bez prekrytia horných dýchacích ciest podľa § 146 ods. 1 Zákonníka práce a § 148 ods. 1 Zákonníka práce v nadväznosti na zákon č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia; záver súdu prvej inštancie, že zamestnávateľ žalobcu bol oprávnený požadovať od žalobcu ako zamestnanca dodržiavanie právnych a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, medzi ktoré patrí i príkaz GR č. 6/2021 (interné opatrenie žalovaného) upravujúci opatrenia súvisiace s ochorením Covid-19, považuje odvolací súd za správny, nakoľko zamestnávateľ kontrolujúci vstup zamestnancov na pracovisku a ich pohyb po pracovisku si plnil všeobecne záväzným predpisom uloženú povinnosť zamestnávateľom a kontroloval plnenie povinností uloženú zamestnancom; z upozornenia na porušenie pracovnej disciplíny zo dňa 19.02.2021 je zrejmé, že žalobca sa na výzvu nadriadeného odmietol oboznámiť s uvedeným príkazom (uviedol, že si ho preštuduje doma) a aj po ústnom oboznámení sa s opatreniami z neho vyplývajúcimi, tieto odmietol dodržiavať.

4.5.7 Zamestnávateľ môže okamžite skončiť pracovný pomer výnimočne a to iba vtedy, ak zamestnanec porušil závažne pracovnú disciplínu (§ 68 ods. 1 písm. b/ Zákonníka práce); okamžité skončenie pracovného pomeru je jednostranným právnym úkonom účastníka pracovného pomeru adresovaným druhému účastníkovi tohto pomeru, ktorý vyvoláva skončenie pracovného pomeru; zákon pre platnosť tohto právneho úkonu predpisuje formálne a obsahové náležitosti; okamžité skončenie pracovného pomeru musí byť písomné, doručené v ustanovenej lehote druhému účastníkovi a zamestnávateľ v ňom môže uplatniť iba dôvod, ktorý musí skutkovo vymedziť tak, aby bolo zrejmé, v akých skutkových okolnostiach spočíva dôvod okamžitého skončenia pracovného pomeru, aby ho nebolo možné zameniť s iným dôvodom, pričom dôvod okamžitého skončenia nie je možné dopĺňať ani dodatočne meniť; súd prvej inštancie správne vyhodnotil, že v prejednávanej veci okamžitého skončenia pracovného pomeru došlo k naplneniu formálnych podmienok pre platnosť tohto úkonu v zmysle § 70 Zákonníka práce, nakoľko porušenie pracovnej disciplíny je v ňom vymedzené dostatočne konkrétnym a nezameniteľným spôsobom, keď žalovaný špecifikoval dôvody závažného porušenia pracovnej disciplíny, zároveň bolo urobené písomne a listina bola v zákonom ustanovenej prekluzívnej lehote podľa § 68 ods. 2 Zákonníka práce doručená žalobcovi; odvolací súd však dáva do pozornosti, že okamžité skončenie pracovného pomeru v oznámení zamestnávateľa o okamžitom skončení pracovného pomeru zo dňa 27.04.2021

(doručené žalobcovi dňa 06.05.2021) možno vzťahovať len ku skutku, ktorý sa stal dňa 08.04.2021, kedy sa žalobca na pracovisku pohyboval bez prekrytia horných dýchacích ciest (rúško si nenasadil ani po upozornení, že bude na miesto privolaná policajná hliadka), čím porušil § 2 vyhlášky č. 133/2021 Úradu verejného zdravotníctva SR, ktorou sa nariaďujú opatrenia pri ohrození verejného zdravia k povinnosti prekrytia horných dýchacích ciest, ako aj príkaz GR č. 6/2020 - opatrenia súvisiace s ochorením koronavírusom COVID-19 podľa aktuálnej epidemiologickej situácie, nakoľko prekluzívna dvojmesačná lehota bola zachovaná len vo vzťahu k dôvodu na okamžité skončenie pracovného pomeru z tohto dňa (08.04.2021); vo vzťahu k dôvodu na okamžité skončenie pracovného pomeru zo dňa 12.02.2021 nebola prekluzívna dvojmesačná lehota zachovaná, nakoľko oznámenie zamestnávateľa o okamžitom skončení pracovného pomeru bolo žalobcovi doručené až dňa 06.05.2021 (po jej uplynutí); okrem uvedeného žalovaný preukázal aj to, že dňa 20.04.2021 vopred prerokoval skončenie pracovného pomeru so zástupcami zamestnancov a súčasne bola aj zo strany žalobcu dodržaná formálna požiadavka na podanie žaloby v lehote 2 mesiacov od dňa, keď sa mal pracovný pomer skončiť (§ 77 Zákonníka práce), keďže žaloba bola podaná na súde prvej inštancie dňa 08.06.2021.

4.5.8 Odvolací súd konštatuje, že povinnosť dodržiavať pracovnú disciplínu patrí k základným povinnostiam zamestnanca vyplývajúcim z pracovného pomeru (§ 47 ods. 1 písm. b/ Zákonníka práce) a spočíva v plnení povinností stanovených právnymi predpismi (§ 81 Zákonníka práce), pracovným poriadkom, pracovnou zmluvou alebo pokynom nadriadeného vedúceho zamestnanca (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/74/2008 zo dňa 29.09.2009); Zákonník práce pre účely skončenia pracovného pomeru rozlišuje medzi menej závažným porušením a závažným porušením pracovnej disciplíny; ak má byť porušenie pracovnej disciplíny dôvodom na okamžité skončenie pracovného pomeru zo strany zamestnávateľa, musí toto porušenie pracovných povinností zo strany zamestnanca dosahovať s ohľadom na všetky okolnosti taký stupeň intenzity, že ho objektívne možno označiť za závažné; Zákonník práce pojmy menej závažné porušenie a závažné porušenie pracovnej disciplíny nedefinuje; jedným zo základných hľadísk pri rozhodovaní o postihu za porušenie pracovnej disciplíny je intenzita porušenia pracovnej disciplíny; hodnotenie intenzity porušenia pracovnej disciplíny závisí od konkrétnych okolností a ovplyvňuje ho tak osoba zamestnanca, funkcia, ktorú zastáva, jeho doterajší postoj k plneniu pracovných povinností, spôsob a intenzita porušenia konkrétnych pracovných povinností, ako aj situácia, v ktorej k porušeniu došlo, dôsledky porušenia pre zamestnávateľa, či konanie zamestnanca spôsobilo zamestnávateľovi škodu a podobne; aj vyhodnotenie splnenia podmienok platnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru v tomto smere zo strany súdu prvej inštancie je správne; v prejednávanom spore bolo podľa odvolacieho súdu vykonaným dokazovaním preukázané, že žalobca konaním uvedeným v okamžitom skončení pracovného pomeru (dňa 08.04.2021) závažne porušil pracovnú disciplínu, keď nebol ochotný podrobiť sa štátom nariadenému opatreniu prijatému v súvislosti s pandémiou COVID-19, neuznával závažnosť nariadeného opatrenia a nerešpektoval ani interný príkaz zamestnávateľa; žalobca odmietol používať na pracovisku ochranné prostriedky, ktoré mali zaistiť bezpečnosť a ochranu zdravia (okrem žalobcu) aj ostatných zamestnancov na pracovisku; toto konanie žalobcu vyhodnotil zamestnávateľ ako závažné porušenie pracovnej disciplíny vzhľadom na to, že sa tento skutok dopustil žalobca počas nariadených protipandemických opatrení v čase núdzového stavu vyhláseného dňom 01.10.2020, pričom mohol v čase celosvetovej pandémie COVID-19 ohroziť na zdraví a živote ostatných zamestnancov spoločnosti; uvedeným konaním žalobcu dochádzalo aj k ohrozovaniu poriadku a disciplíny na pracovisku, z čoho bol zamestnávateľ nútený vyvodit' dôsledky, ako aj k možnému ohrozeniu riadneho chodu prevádzky zamestnávateľa v prípade šírenia nákazy zo strany žalobcu, ktorý odmietal používať ochranu tváre; odvolací súd konštatuje, že bolo potrebné prihliadnuť aj k tomu, že nešlo o prvý takýto skutok žalobcu, keď hoci z dôvodu uplynutia dvojmesačnej prekluzívnej lehoty nemožno na skutok zo dňa 12.02.2021 vzťahovať okamžité skončenie pracovného pomeru z dôvodu závažného porušenia pracovnej disciplíny, avšak i z tohto konania žalobcu je zrejmé, že pokyny zamestnávateľa, ani štátom nariadené opatrenie neuznával, čo napokon prezentoval aj počas konania pred súdom prvej inštancie a v podanom odvolaní; okrem uvedeného žalobca počas trvania pracovného pomeru porušil pracovnú disciplínu i dňa 15.02.2021, kedy sa odmietol oboznámiť s Príkazom GR č. 6/2021 o opatreniach súvisiacich s ochorením koronavírusom Covid-19 podľa aktuálnej epidemiologickej situácie a na pracovisku sa tiež pohyboval bez prekrytia horných dýchacích ciest; vzhľadom na vyššie uvedené sa odvolací súd stotožnil s názorom súdu prvej inštancie o tom, že takéto konanie žalobcu (z hľadiska intenzity) napĺňa znaky závažného porušenia pracovnej disciplíny, čo oprávňovalo žalovaného k tomu, aby so žalobcom okamžite skončil pracovný pomer podľa § 68 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce.

4.5.9 Nakoľko súd prvej inštancie žalobu žalobcu o neplatnosť okamžitého skončenia pracovného pomeru zamietol a teda okamžité skončenie pracovného pomeru nebolo vyhodnotené ako neplatné, správne rozhodol aj o zamietnutí žaloby v časti nároku na náhradu mzdy súvisiacej s neplatným skončením pracovného pomeru a nároku žalobcu na odškodné za psychickú ujmu vo výške zákonného odstupného súvisiacej s rozviazaním pracovného pomeru.

4.5.10 Žalobca si uplatňoval nárok na náhradu mzdy aj za obdobie od 02.11.2020 až 13.11.2020, 08.02.2021 až 15.02.2021, 01.04.2021 až 30.04.2021 a 01.05.2021 až 06.05.2021 s odôvodnením, že ho zamestnávateľ v tomto období poslal domov a udelil mu neplatené voľno; súd prvej inštancie v tejto súvislosti uviedol, že uvedený nárok žalobcu nie je dôvodný, nakoľko sa oprávnené jednalo o udelenie pracovného voľna bez náhrady mzdy; vo vzťahu k skutkom žalobcu zo dňa 12.02.2021 a 08.04.2021 súd prvej inštancie poukázal na ustanovenie § 141 ods. 3 písm. b) Zákonníka práce, ktoré umožňuje zamestnávateľovi poskytnúť zamestnancovi pracovné voľno aj z iných dôvodov ako sú uvedené v Zákonníku práce a to s náhradou mzdy alebo bez náhrady mzdy a poukázal na to, že zamestnávateľ splnil podmienku dobrovoľnosti plnenia protipandemických opatrení, keď umožňoval pracovníkom vykonávať prácu pokiaľ plnili preventívne bezpečnostné opatrenia; odvolací súd k uvedenému navyše konštatuje, že za obdobie, kedy bol žalobcovi odopretý vstup na pracovisko, žalobcovi náhrada mzdy nepatrí z dôvodu, že prácu nevykonával žalobca z dôvodu vlastných osobných prekážok, nie pre prekážky na strane zamestnávateľa; ustanovenie § 250b Zákonníka práce v znení účinnom od 04.04.2020 do 14.11.2021 upravovalo aplikáciu ustanovení Zákonníka práce v čase mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu a počas dvoch mesiacov po ich odvolaní, keď toto ustanovenie uložilo zamestnávateľovi ospravedlniť neprítomnosť zamestnanca v práci aj počas jeho dôležitej osobnej prekážky v práci, za ktorú sa považovalo karanténne opatrenie alebo izolácia s výslovnou úpravou, že za tento čas nepatrí zamestnancovi náhrada mzdy, ak osobitný predpis neustanovuje inak; zo žiadneho osobitného predpisu pritom nevyplýva nárok žalobcu na náhradu mzdy v období nevykonávania práce z dôvodu zákazu vychádzania nariadeného vládou SR a Úradom verejného zdravotníctva SR bez splnenia výnimiek; k uvedenému odvolací súd ešte konštatuje, že aj keď bola nálezom Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 4/2021 vyslovená neústavnosť zákonného ustanovenia § 48 ods. 4 písm. aa) zákona č. 355/2007 Z. z., ktoré okrem iného podmieňovalo vstup zamestnanca na prevádzku potvrdením o negatívnom výsledku testu, toto stratilo podľa § 91 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov účinnosť dňom vyhlásenia tohto nálezu v zbierke zákonov (ex nunc), a preto sa na toto ustanovenie vzťahovala v období, kedy bolo uplatnené voči žalobcovi, prezumpcia jeho súladu s právnymi predpismi vyššej právnej sily; súd prvej inštancie preto vecne správne rozhodol aj o nedôvodnosti nároku žalobcu na náhradu mzdy za obdobie od 02.11.2020 až 13.11.2020, 08.02.2021 až 15.02.2021, 01.04.2021 až 30.04.2021 a 01.05.2021 až 06.05.2021.

4.5.11 Námietky žalobcu, že nebol súdom prvej inštancie vypočutý, a že hoci bol na vypočutie pripravený, jeho prípravy a výpoveď neboli zahrnuté do podkladov pre rozhodnutie, nepovažuje odvolací súd za dôvodné; na pojednávaní konanom dňa 28.04.2022 sa žalobca po zákonom poučení v zmysle § 150 ods. 1 C.s.p. pridrжал podanej žalobe ako aj následného vyjadrenia zo dňa 07.09.2021, ktoré zaslal súdu prvej inštancie a viac k veci nedodal; k výzve súdu prvej inštancie v zmysle § 182 C.s.p. na záverečný prednes, žalobca skonštatoval, že sa v celom rozsahu pripája k svojim doterajším vyjadreniam, ako aj k tomu, čo písomne uviedol v žalobe a následnom vyjadrení a viac k veci nemá čo uviesť; s poukazom na uvedené odvolací súd konštatuje, že žalobca mal možnosť uviesť všetky skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu, ako aj vyjadriť sa k dokazovaniu a právnej stránke veci, pričom na pojednávaní konanom dňa 28.04.2022 len odkázal na svoje predošlé podania a žiadne dôkazy nenavrhoval; odvolací súd poukazuje na to, že podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky; z práva na spravodlivý súdny proces, ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov; postačujúcim je, ak z odôvodnenia rozhodnutia sú zrejmé všetky skutočnosti objasňujúce skutkový a právny základ rozhodnutia, ktoré sú podstatné pre rozhodnutie (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/241/2019 zo dňa 29.09.2020); súd prvej inštancie sa nedopustil ani

pochybenia v rámci dokazovania, k čomu malo podľa žalobcu dôjsť tým, že sa v rozsudku nevysporiadal s dokumentom Národného inšpektorátu práce, ktorý žalobca predložil, keď odvolaciemu súdu z obsahu spisu nevyplýva (ani konkrétne zo žaloby, z vyjadrenia žalobcu zo dňa 07.09.2021 a z prednesu žalobcu na pojednávaní) predloženie uvedeného dôkazu (dokumentu) zo strany žalobcu; pokiaľ žalobca uviedol, že súd prvej inštancie sa nevysporiadal ani s príkazom GR č. 6/2020, odvolací súd konštatuje, že zo zápisnice z pojednávania konaného dňa 28.04.2022 vyplýva, že súd prvej inštancie sa s uvedeným listinným dôkazom oboznámil, pričom z tohto pri svojom odôvodnení rozhodnutia aj vychádzal (body 14 a 42 odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie); na záver odvolací súd k poukazu žalobcu na „upozornenie Generálnej prokuratúry na nezákonný postup Úradu verejného zdravotníctva SR“ uvádza, že toto nebolo pre vec relevantné, keď z bodu 4.5.2 odôvodnenia tohto rozhodnutia je zrejmé posúdenie ústavnosti vydávania vyhlášok Úradom verejného zdravotníctva SR zo strany Ústavného súdu SR; na základe uvedeného odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

5. Podstatné vyjadrenia strán prednesené v konaní na súde prvej inštancie, s ktorými sa v odôvodnení rozhodnutia nevysporiadal súd prvej inštancie (§ 393 ods. 2 prvá veta piata rubrika C.s.p. v spojení s § 387 ods. 3 prvá veta C.s.p.).

5.1 V prejednávanej spore odvolací súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie ani v obsahu spisu neidentifikoval žiadne podstatné vyjadrenia strán, s ktorými by sa súd prvej inštancie nevysporiadal.

6. Podstatné tvrdenia strán uvedené v odvolaní (§ 393 ods. 2 prvá veta piata rubrika C.s.p. v spojení s § 387 ods. 3 druhá veta C.s.p.).

6.1 Žalobca podané odvolanie ťažiskovo odôvodnil tým, že v prejednávanej spore neboli splnené procesné podmienky (§ 365 ods. 1 písm. a/ C.s.p.), súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom porušil jeho právo na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b/ C.s.p.) a napadnutý rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ C.s.p.); právne posúdenie veci vo vzťahu k nedôvodnosti žaloby žalobcu považuje odvolací súd za správne, pričom odvolací súd nezistil nedostatok procesných podmienok pre rozhodnutie sporu napadnutým rozsudkom, ani porušenie práva žalobcu na spravodlivý proces (body 4.4 až 4.5.11 odôvodnenia).

7. Na základe uvedeného odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku o zamietnutí žaloby žalobcu (prvý výrok) podľa § 387 ods. 1 C.s.p. ako vecne správne potvrdil a to vrátane závislého výroku (§ 379 písm. a/ C.s.p.) o trovách konania, ktorý bol tiež vecne správny a v súlade so zákonom.

8. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 C.s.p., podľa ktorého ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p., podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci a v spojení s § 262 ods. 1 C.s.p., podľa ktorého o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí; nakoľko žalovaný bol v odvolacom konaní v plnom rozsahu úspešný, priznal mu odvolací súd proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu (100 %); z dôvodu vykonateľnosti rozhodnutia o trovách konania formuloval odvolací súd výrok o nároku na náhradu trov odvolacieho konania do povinnosti ich náhrady (porovnaj napríklad uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/222/2016 zo dňa 23.03.2017, sp. zn. 6Cdo/57/2017 zo dňa 30.05.2017, sp. zn. 6Cdo/196/2016 zo dňa 22.06.2017 a sp. zn. 7Cdo/123/2016 zo dňa 04.04.2017). O samotnej výške náhrady trov odvolacieho konania žalovaného rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

9. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 druhá veta C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.); dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C.s.p. (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C.s.p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania podľa § 127 ods. 1 C.s.p. (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a

ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo sa obrátiť na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 C.s.p.). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže súčasne so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z. z.).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 C.s.p. a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.